

Το έλλειμμα της ψηφιακής εκπαίδευσης στην Ελλάδα: Πηγαίνοντας από το 0 στο 1

Βασικά συμπεράσματα:

- Τα ελληνικά σχολεία υστερούν σημαντικά σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ως προς το επίπεδο του ψηφιακού τους εξοπλισμού, τη σύνδεσή τους στο διαδίκτυο, και την ψηφιακή τους κουλτούρα. Η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών είναι περιορισμένη όπως και οι διαθέσιμες στους εκπαιδευτικούς ευκαιρίες ανάπτυξης σχετικών δεξιοτήτων.
- Στον Δείκτη της Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 25η θέση ανάμεσα στις 27 χώρες της ΕΕ ξεπερνώντας μόνο τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, και χαρακτηρίζεται ως χώρα «ψηφιακός ουραγός».
- Στον επιμέρους δείκτη των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού η Ελλάδα καταλαμβάνει την 22η θέση: Το 52% των Ελλήνων ηλικίας 16-74 ετών διαθέτει τουλάχιστον τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστό πολύ κοντά στον μέσο όρο της Ε.Ε. (54%). Ωστόσο, η κατάσταση βελτιώνεται εντυπωσιακά στην ηλικιακή ομάδα των νέων Ελλήνων (16-24 ετών), εκ των οποίων το 88% κατέχει τουλάχιστον τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (71%).
- Σύμφωνα με το πρόγραμμα PISA (2018), οι νέοι Έλληνες προσελκύονται σε σημαντικό βαθμό από την προοπτική να εργαστούν στο μέλλον ως επαγγελματίες στο πεδίο των Ψηφιακών Τεχνολογιών (4,3% έναντι 4,1% του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ).
- Η ψηφιακή εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα βασίζεται κυρίως σε δράσεις που απορρέουν από την υλοποίηση προγραμμάτων με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση τα οποία δεν αποκρυσταλλώνονται σε μόνιμες θεσμικές ρυθμίσεις ενταγμένες στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας όλων των σχολικών μονάδων.

¹ Καθηγητής Σχολικής Εκπαίδευσης, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Παν/μιο Πελοποννήσου

Εισαγωγή

Η εισαγωγή μαθήματος της Πληροφορικής στην ελληνική εκπαίδευση ξεκίνησε από τα τότε Τεχνικά-Επαγγελματικά (σημερινά ΕΠΑΛ) και τα Πολυκλαδικά Λύκεια κατά την περίοδο 1983-1985. Εν συνεχεία επεκτάθηκε στα Γυμνάσια από το 1992, με την εισαγωγή αυτόνομου μαθήματος Πληροφορικής, όπου και ολοκληρώθηκε μετά από περίπου μια δεκαετία. Τέλος, προχώρησε στο Γενικό Λύκειο, από το 1998, και ολοκληρώθηκε μετά από μερικά χρόνια. Αργότερα επεκτάθηκε και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, με την καθιέρωση ενός ενδεικτικού προγράμματος σπουδών και τον εξοπλισμό μέρους των σχολείων με υπολογιστές.¹ Έτσι, ενώ η τάση εκείνη την περίοδο ήταν οι ψηφιακές τεχνολογίες να αποτελούν οριζόντια δεξιότητα που καλλιεργείται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα, στην Ελλάδα εισήχθη ως αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο. Σήμερα, 20 χρόνια μετά, πολλές χώρες ακολουθούν τον δρόμο αυτό με την εισαγωγή μαθήματος πληροφορικής στα εκπαιδευτικά τους συστήματα.

Παράλληλα με την εισαγωγή του μαθήματος της Πληροφορικής κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 2000 άρχισαν να εκδηλώνονται και διάφορες άλλες παράλληλες προσπάθειες ψηφιακού εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του ελληνικού σχολείου. Αν και αρκετές από αυτές τις προσπάθειες υπήρξαν αρκετά σημαντικές, εντούτοις αποτέλεσαν σημειακού τύπου αποσπασματικές παρεμβάσεις οι οποίες ποτέ δεν κατάφεραν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά ή κάθε μια ως προς τις υπόλοιπες, συγκροτώντας ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πλέγμα ψηφιακής εκπαιδευτικής πολιτικής. Το αποτέλεσμα ήταν πως παρά τους πόρους που διατέθηκαν και τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν, η εικόνα ψηφιακής υστέρησης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος έναντι των υπόλοιπων Ευρωπαϊκών δεν μεταβλήθηκε σημαντικά.

Συγκεκριμένα, οι πιο σημαντικές από τις παρεμβάσεις αυτής της περιόδου αφορούσαν:

- A.** Την αναβάθμιση των ψηφιακών υποδομών (εξοπλισμός, δίκτυα, εργαστήρια) των σχολείων κυρίως με πόρους του Β' ΕΠΕΑΕΚ (2000-2006).
- B.** Την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τα σχολεία (βλέπε για παράδειγμα τις υπηρεσίες email

καθώς και σύγχρονης και ασύγχρονης επικοινωνίας μέσω της πλατφόρμας του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου, τη διάθεση του open e-class στους εκπαιδευτικούς, υπηρεσίες εκπαιδευτικών ιστολογίων κ.α.).

- Γ.** Την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη βασική χρήση (επιμόρφωση Α' επιπέδου) και στις παιδαγωγικές χρήσεις των νέων ψηφιακών τεχνολογιών (επιμόρφωση Β' επιπέδου).
- Δ.** Την ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου (υλικού) για διάφορα μαθήματα τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Φωτόδεντρο, αποθετήρια εκπαιδευτικών σεναρίων ΑΙΣΩΠΟΣ, κ.α.).

Η πρώτη ωστόσο πραγματικά ολοκληρωμένη ψηφιακή εκπαιδευτική πολιτική στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα αποτέλεσε το «Ψηφιακό Σχολείο» το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε επί υπουργίας Άννας Διαμαντοπούλου κατά την περίοδο 2009-2011 (επικαιροποιήθηκε το 2016).

Το «Ψηφιακό Σχολείο» σχεδιάστηκε ως μια ενιαία παρέμβαση στους εξής αλληλοσυνδεόμενους μεταξύ τους τομείς:

- Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο: Πλατφόρμα ψηφιακών εκπαιδευτικών υπηρεσιών και περιεχομένου συμβατού με τα ισχύοντα Αναλυτικά Προγράμματα και σχολικά εγχειρίδια
- Η ψηφιακή τάξη: Διαδραστικά συστήματα ψηφιακού εξοπλισμού για την τάξη (φορητά εργαστήρια Η/Υ, διαδραστικοί πίνακες, κλπ), γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο, τεχνική υποστήριξη
- Ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Ηλεκτρονική διοίκηση της εκπαίδευσης (το σύστημα my school).

Έκτοτε η χώρα κινήθηκε σε γενικές γραμμές, ακόμα και κατά την περίοδο της πρόσφατης πανδημίας του Covid-19, με βάση τις υποδομές και τις υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του Ψηφιακού Σχολείου.

Σήμερα, μέσω των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) δρομολογείται μια νέα γενιά έργων συνολικής αξίας 2,395 δισεκατομμυρίων Ευρώ που αφορούν στην αναβάθμιση των

1. Κόμης, Β. (2005). Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

ψηφιακών υποδομών, την ανάπτυξη σύγχρονων Προγραμμάτων Σπουδών με έμφαση στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών, την ανάπτυξη σύγχρονου ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις ψηφιακές τεχνολογίες και την κατάρτιση μεγάλων ομάδων πολιτών και επαγγελματιών με στόχο την αναβάθμιση των ψηφιακών τους δεξιοτήτων.

Η υφιστάμενη κατάσταση

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης 2nd Survey of Schools ICT in Education που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2019 διαπιστώθηκε ότι τα Ελληνικά σχολεία υστερούν σημαντικά σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο όσον αφορά:²

- το επίπεδο ψηφιακού εξοπλισμού και της σύνδεσης στο διαδίκτυο που διαθέτουν και
- την ψηφιακή τους κουλτούρα (μειωμένη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία, προσφορά λιγοστών ευκαιριών συναφούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών).

Σε γενικές γραμμές φαίνεται πως η Ελλάδα ακολουθεί και στην Εκπαίδευση τις γενικές τάσεις του ευρύτερου Δείκτη της Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (Digital Economy and Society Index – DESI) ο οποίος αποτυπώνει σε επίπεδο Ε.Ε. το βαθμό διείσδυσης των ψηφιακών τεχνολογιών στην οικονομία και την κοινωνία κάθε επιμέρους κράτους μέλους. Σε αυτό τον δείκτη η Ελλάδα κατατάσσεται στην 25^η θέση ανάμεσα στις 27 χώρες της Ε.Ε. ξεπερνώντας μόνο τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και χαρακτηριζόμενη ως χώρα «ψηφιακός ουραγός».³

Ωστόσο, στον επιμέρους δείκτη των ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού η Ελλάδα βρίσκεται κάπως υψηλότερα καταλαμβάνοντας την 22^η θέση. Συγκεκριμένα, το 52% των Ελλήνων ηλικίας 16-74 ετών διαθέτουν τουλάχιστον τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστό πολύ κοντά στον μέσο όρο της Ε.Ε. (54%). Ωστόσο, η κατάσταση είναι εντυπωσιακά βελτιωμένη εάν κάποιος εστιάζει στην ηλικιακή ομάδα των νέων Ελλήνων (16-24

ετών), ανάμεσα στους οποίους το 88% κατέχει τουλάχιστον τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (71%).

Παράλληλα φαίνεται πως σύμφωνα με τα αποτελέσματα του προγράμματος PISA (2018) οι νέοι Έλληνες ελκύονται σε σημαντικό βαθμό από την προοπτική να εργαστούν στο μέλλον ως επαγγελματίες στο πεδίο των Ψηφιακών Τεχνολογιών (4.3% έναντι 4.1% του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ). Επιπλέον σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα του PISA (2018), το 62,8% των διευθυντών των σχολικών μονάδων δηλώνει ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν τις απαραίτητες τεχνολογικές και παιδαγωγικές δεξιότητες ώστε να εντάξουν τις νέες τεχνολογίες στα μαθήματά τους (64,6% ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ). Από την άλλη ωστόσο πλευρά φαίνεται πως τα Ελληνικά σχολεία υστερούν ως προς την πρόσβαση σε ολοκληρωμένα συστήματα LMS (Learning Management Systems) καθώς μόνο 34.2% των διευθυντών δηλώνουν πως υπάρχει τέτοια πρόσβαση έναντι 54.1% στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ.⁴

Αναφορικά με το ψηφιακό χάσμα που εμφανίζονται σε πολλές χώρες ανάλογα με το φύλο των μαθητών, την κοινωνικο-οικονομική τους προέλευση, ή την αστικότητα του σχολείου φαίνεται πως τα πράγματα είναι σχετικά καλύτερα στην Ελλάδα σε σχέση με ό,τι ισχύει στις περισσότερες χώρες μέλη του ΟΟΣΑ. Ειδικότερα οι μαθητές στην Ελλάδα που φοιτούν σε σχολεία σε υποβαθμισμένες περιοχές τείνουν να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για εκπαιδευτικούς λόγους πιο συχνά από εκείνους που φοιτούν σε σχολεία σε κοινωνικά ευημερούσες περιοχές.⁵

Η ψηφιακή εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζονται παραπάνω, βασίζεται κυρίως σε δράσεις που απορρέουν από την υλοποίηση ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από τις οποίες επωφελείται πάντα ένα μέρος μόνο των σχολικών μονάδων και του εκπαιδευτικού προσωπικού. Οι εν λόγω δράσεις ωστόσο, συνήθως δεν αποκρυσταλλώνονται σε μόνιμες θεσμικές ρυθμίσεις ενταγμένες στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας όλων των σχολικών

2. European Commission, (2019). 2nd Survey of Schools ICT in Education Objective 1 Benchmark progress in ICT in schools. Luxembourg European Commission. doi 10 2759 23401.
3. [Η Ελλάδα στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας](#).
4. [Greece Student performance \(PISA 2018\)](#).
5. Ma, J. K. H. (2021). The digital divide at school and at home: A comparison between schools by socioeconomic level across 47 countries. *International Journal of Comparative Sociology*, 62(2), 115-140.

μονάδων. Εξαιρέση στον παραπάνω γενικό κανόνα αποτελούν οι εξής πρόνοιες:

1. Η καθιέρωση της αντεστραμμένης τάξης (flipped classroom) ως αποδεκτής μεθόδου διδασκαλίας και μάθησης
2. Η ενσωμάτωση με οριζόντιο τρόπο της χρήσης των ΤΠΕ στα νέα προγράμματα σπουδών όλων των σχολικών μαθημάτων
3. Η προσμέτρηση της επιμόρφωσης στη χρήση των ΤΠΕ για την κατάληψη διοικητικών (διευθυντές σχολικών μονάδων, διευθυντές εκπαιδευτικής, περιφερειακοί διευθυντές) και παιδαγωγικών θέσεων ευθύνης (σύμβουλοι εκπαίδευσης) στο σχολικό σύστημα
4. Η προσμέτρηση της ένταξης της χρήσης των ΤΠΕ στη διαδικασία της ατομικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών.

Προτάσεις Πολιτικής

Οι προτάσεις που ακολουθούν διατυπώνονται ανά κρίσιμο τομέα ψηφιακής εκπαιδευτικής πολιτικής και έχουν στόχο την αναβάθμιση της Ψηφιακής Εκπαίδευσης στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Όλες οι προτάσεις ευθυγραμμίζονται πλήρως με τα πορίσματα διεθνών μελετών όπου αναλύοντας τα εμπειρικά αποτελέσματα της σχετικής έρευνας αλλά και τις βασικές κατευθύνσεις της ψηφιακής πολιτικής που εφαρμόζεται σήμερα στο πλαίσιο των πλέον επιτυχημένων ψηφιακά εκπαιδευτικών συστημάτων (Αυστραλία, Εσθονία, Φιλανδία, Γερμανία, Ιρλανδία, Νέα Ζηλανδία, Πορτογαλία, Σιγκαπούρη και Σλοβενία) αναδεικνύει ως βασικές παραμέτρους επιτυχίας της σχετικής πολιτικής την έμφαση στους ανωτέρω άξονες (υποδομές, ετοιμότητα και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών, προγράμματα σπουδών και εκπαιδευτικό υλικό, ψηφιακή κουλτούρα, μείωση ψηφιακών χάσμάτων).⁶

Οι αρχές της ψηφιακής εκπαιδευτικής πολιτικής με βάση τις οποίες διατυπώνονται οι επιμέρους

προτάσεις ανά τομέα είναι οι εξής και φαίνεται πως λειτουργούν αποτελεσματικά σε μια ποικιλία εθνικών πλαισίων:⁷

1. Ολιστική προσέγγιση και πολυεπίπεδες αλληλοσυνδεόμενες παρεμβάσεις
2. Εμπλοκή ποικιλίας παραγόντων (δημόσιο, επιχειρήσεις, άλλοι φορείς)
3. Έμφαση στις ανάγκες και τις δυνατότητες μαθητών και εκπαιδευτικών
4. Επαγγελματική ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών
5. Διάχυση καλών πρακτικών από κάτω προς τα πάνω (bottom-up) ενισχύοντας την κουλτούρα πειραματισμού και καινοτομίας στις σχολικές μονάδες

Ψηφιακές υποδομές (εξοπλισμός, λογισμικό και σύνδεση στο διαδίκτυο)

- Προτείνεται η παροχή ειδικού ποσού ανά σχολείο το οποίο να διαχειρίζεται με πλήρη αυτονομία και διαφάνεια η ίδια η σχολική μονάδα προκειμένου να καλύπτει τις ανάγκες της τόσο για αγορά εξοπλισμού και λογισμικών και πακέτων σύνδεσης στο διαδίκτυο, όσο και για την τεχνική υποστήριξη των ψηφιακών της υποδομών. Το ειδικό αυτό ποσό θα πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με το πλήθος των μαθητών αλλά και τις ειδικές εκπαιδευτικές συνθήκες (π.χ. υποβαθμισμένες περιοχές, δυσπρόσιτες περιοχές, παλιός εξοπλισμός) υπό τις οποίες λειτουργεί η κάθε μια σχολική μονάδα.
- Προτείνεται η απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου ώστε ιδιώτες ή άλλοι χορηγοί (π.χ. άλλες υπηρεσίες του δημοσίου) να μπορούν να παρέχουν στις σχολικές μονάδες της επιλογής τους χορηγίες που αφορούν την ψηφιακή τους αναβάθμιση. Οι σχετικές χορηγίες μπορούν να γίνουν και με βάση προγραμματικές συμφωνίες τύπου ΣΔΙΤ μεταξύ δημοσίου και ιδιωτών.

6. Conrads, J., Rasmussen, M., Winters, N., Geniets, A., & Langer, L. (2017). Digital education policies in Europe and beyond: Key design principles for more effective policies. Publications Office of the European Union. Gabriel, F., Marrone, R., Van Seville, Y., Kovanovic, V., & de Laat, M. (2022). Digital education strategies around the world: practices and policies. Irish Educational Studies, 41(1), 85-106.

7. Conrads, J., Rasmussen, M., Winters, N., Geniets, A., & Langer, L. (2017). Digital education policies in Europe and beyond: Key design principles for more effective policies. Publications Office of the European Union.

Ψηφιακή ετοιμότητα και παιδαγωγική κατάρτιση των εκπαιδευτικών στη χρήση των ΤΠΕ

- Εκτός των κρατικών πρωτοβουλιών παροχή voucher επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε πιστοποιημένους φορείς (δημόσιους ή ιδιωτικούς) της επιλογής τους σχετικά με την καλλιέργεια ικανοτήτων αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Ενίσχυση της βαρύτητας στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης του κριτηρίου της πιστοποιημένης χρήσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία.
- Θεσμοθέτηση ψηφιακού φακέλου επιτευγμάτων (e-portfolio) αναφορικά με τη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία.
- Ενθάρρυνση (με αναφορά στον φάκελο επιτευγμάτων) του σχηματισμού ψηφιακών κοινοτήτων μάθησης ως πλατφόρμα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών με τους συναδέλφους τους.

Ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών

- Εκτενέστερη και οργανικότερη ένταξη των ΤΠΕ στα προγράμματα σπουδών με στόχο την ευθυγράμμισή τους με το πλαίσιο ψηφιακών δεξιοτήτων για την Εκπαίδευση της Ε.Ε. DigCompEdu.
- Παραγωγή πλούσιου εκπαιδευτικού ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου για όλα τα μαθήματα (MOOCs, game based learning, κ.λπ.).
- Επέκταση των μαθητικών διαγωνισμών και φεστιβάλ ψηφιακής δημιουργίας σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο που αφορούν τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών (ρομποτική STEM, πληροφορικής κ.α.).
- Συνεργασία των επιχειρήσεων πληροφορικής με τις εκπαιδευτικές αρχές για τη διοργάνωση ημερών καριέρας, προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού, προγραμμάτων μαθητείας μαθητών σε επιχειρήσεις, κ.λπ.
- Διοργάνωση προγραμμάτων ασφαλούς χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών και καταπολέμησης του εθισμού από αυτές στο πλαίσιο των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» που έχουν ήδη ενταχθεί

στα ωρολόγια προγράμματα του Δημοτικού και του Γυμνασίου. Παράλληλα στο πλαίσιο των ίδιων Εργαστηρίων ανάδειξη των σύγχρονων κοινωνικών προκλήσεων που αναδεικνύονται στο πλαίσιο της ψηφιακής παγκοσμιοποίησης και ψηφιακής πολιτεότητας (ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης, οι απειλές στην ιδιωτικότητα, κ.λπ.).

- Ενίσχυση του μαθήματος της Πληροφορικής στο σχολείο χωρίς λογιστική αύξηση των ωρών που διατίθενται: Αντί 1 ώρας στις 6 τάξεις του Δημοτικού, να διατίθεται 2ωρο στις 3 μεγαλύτερες τάξεις του και αντί 1 ώρας στο Γυμνάσιο με διχοτόμηση του Τμήματος και συνδιδασκαλία με την Οικιακή Οικονομία, διδασκαλία επί 2ωρο σε όλο το τμήμα.

Ενίσχυση της ψηφιακής κουλτούρας των σχολείων

- Πλήρης ψηφιοποίηση όλων των διοικητικών διαδικασιών του εκπαιδευτικού συστήματος.
- Ενίσχυση της σημασίας των δράσεων ψηφιακής αναβάθμισης (υποδομών και τρόπου λειτουργίας) της σχολικής μονάδας τόσο στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησής της όσο και στο πλαίσιο της εξωτερικής της αξιολόγησης.
- Ενίσχυση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών ως τμήμα της συνολικής μαθησιακής εμπειρίας των μαθητών στα σχολεία.
- Ανάδειξη καινοτομιών και καλών πρακτικών που αφορούν τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία ώστε να μπορούν να διαχυθούν σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (π.χ. θέσπιση βραβείων για εκπαιδευτικούς, αποθετήριο καλών πρακτικών κ.λπ.).

Μείωση των ψηφιακών χασμάτων

- Ειδικές παρεμβάσεις αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων μαθητών από ευάλωτα κοινωνικά περιβάλλοντα (Ρομά, μαθητές κάτω από το όριο της φτώχειας, μαθητές που ζουν σε δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές) μέσω της παροχής voucher.
- Ειδικές παρεμβάσεις αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων γονέων από ευάλωτα κοινωνικά

περιβάλλοντα (Ρομά, μαθητές κάτω από το όριο της φτώχειας, μαθητές που ζουν σε δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές) μέσω της παροχής voucher, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τα παιδιά τους σε συνθήκες τηλεεκπαίδευσης ή μελέτης με τη χρήση των ΤΠΕ.

- Αυξημένη χρηματοδότηση σχολείων σε υποβαθμισμένες περιοχές για αγορά εξοπλισμού και κατά προτεραιότητα σύνδεσή τους με το διαδίκτυο.

Ωστόσο, θα πρέπει να έχει κανείς υπόψη του ότι

η βελτίωση της συνολικής εικόνας όσον αφορά τη χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση δεν είναι μια εύκολη υπόθεση καθώς όπως έχει δείξει και η σχετική έρευνα απαιτείται ταυτόχρονη παρέμβαση σε όλα τα επίπεδα χωρίς ωστόσο να περιμένει κανείς θεαματικά αποτελέσματα σε σύντομο χρόνο. Παρόλα αυτά η συστηματική και διαρκής παρέμβαση σε όλα τα ανωτέρω επίπεδα είναι βέβαιο ότι σε βάθος χρόνου μπορεί να επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα⁸. Ιδιαίτερα αυτό ισχύει με την επένδυση στην ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ (OECD, 2015).

-
8. Fullan, M. (2011). Whole system reform for innovative teaching and learning. In Microsoft-ITL Research (Ed.), Innovative Teaching and Learning Research, 2011 findings and implications, 30-39. Luckin, R., Bligh, B., Manches, A., Ainsworth, S., Crook, C., & Noss, R. (2012). Decoding learning: The proof, promise and potential of digital education. NESTA. Available from: https://www.nesta.org.uk/sites/default/files/decoding_learning_report.pdf. OECD. (2015). Education Policy Outlook 2015: Making Reforms Happen. Paris: OECD. OECD. (2015), Students, Computers and Learning: Making the Connection. PISA, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264239555-en>.

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τον οργανισμό.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Στέγη Μάρκου Δραγούμη
Μαιζώνος 38, Αθήνα
T: +30 210 5238373
info@kefim.org

 facebook.com/kefim.org

 twitter.com/kefim_org

 gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies

 youtube.com/kefim